

Centrālā statistikas
pārvalde

Eiropas statistikas sistēmas (ESS) jaunumi un tendences

Ieva Zemeskalna
Starptautisko lietu daļa

ESS darbības stratēģiskais rāmis

- Eiropas Statistikas sistēmas [prioritātes](#) laika posmam pēc 2020.gada
- Eiropas Statistikas sistēmas Inovāciju [darbakārtība](#)
- Eiropas Statistikas sistēmas pozīcija nākotnei un par Eiropas statistikas stratēģiskajām prioritātēm

A photograph of a red running track with white lane lines. Several starting blocks are visible, arranged in a diagonal line across the frame. The blocks are made of metal and have a reddish-brown rubber footplate. The background is slightly blurred, emphasizing the track and blocks in the foreground.

ESS 2020. gadā

- Apmierinātas datu lietotāju prasības
 - Kvalitatīvi un savlaicīgi dati, jauni produkti un komunikācija
- Atbilstošas spējas un iespējas
 - Profesionāli darbinieki, adekvāti resursi, jauni datu avoti
- Efektīvas partnerības
 - Sadarbība ar akadēmisko, zinātnisko sektoru, medijiem un sadarbība ESS iekšienē

ESS Inovāciju darbakārtība

- Stiprināt ESS spēju ātri reaģēt uz jaunām un steidzamām lietotāju vajadzībām
- Paplašināt produktu un pakalpojumu portfeli, lai labāk atbilstu politikas prasībām
- Panākt efektivitātes pieaugumu, lai atbrīvotu resursus
- Stiprināt noturību pret satricinājumiem un pielāgoties sabiedrības pārmaiņām

Padomes secinājumi par Eiropas statistiku

- **Deklaratīvs atbalsts un novērtējums** paveiktajam statistikas jomā
- Katru gadu izskata un apstiprina rudens ECOFIN padomes sanāksmes laikā

2024 Council conclusions on EU statistics

The Council adopted the following conclusions:

Following the priorities set in the previous Council Conclusions on EU statistics of November 2023, notably on the EFC Status Report on Information Requirements in EMU and taking into consideration the political guidelines for the Commission, the Council has reviewed the progress related to information requirements in EMU, statistics for the EDP, surveillance of macroeconomic imbalances and structural statistics.

Making European statistics and the European Statistical System fit for the future

The Council WELCOMES the recent revision of Regulation (EC) 223/2009 on European statistics that will allow the European Statistical System (ESS) to tap the potential of digital data sources and technologies and be more responsive by securing access to new data sources, by providing a mechanism for statistical response to crisis situations and by fostering innovation and the development of new statistics, with due consideration for reducing the reporting burden on its respondents.

In this regard, the Council ENCOURAGES the ESS to use the new tools available to it to develop and provide high quality statistics that will contribute to Union priorities - a prosperous, competitive and sustainable Europe; a safer and more secure Europe; and a fair and democratic Europe.

Regulas (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku pārskatīšana

- **Stiprina tiesības** piekļūt privātiem un administratīviem datu avotiem
- *Statistics under development* redzamība
- Mehānismi statistikas **reaģēšanai krīzes situācijās**
- Atzītas iespējas statistikas iestāžu ieguldījumam nacionālajā datu pārvaldības ietvarā

ESS strauji mainīgā pasaulē

- ESS kļuvusi spēcīgāka pēc Covid-19 – **uzlabota spēja ātri reaģēt** uz steidzamām datu vajadzībām
- Rodas jauni datu avoti, datu platformas un meklētājprogrammas – **nepieciešamība pielāgoties**
- Nepieciešamība **saglabāt uzticību** datu pārvaldībā un drošībā, attīstoties jaunām tehnoloģijām

Inovācijas un tehnoloģijas

- **Covid-19 pieredze** veicinājusi ātrāku pāreju uz jauniem risinājumiem
- Datu un tehnoloģiju potenciāla izmantošana, lai **uzlabotu statistikas savlaicīgumu**
- **Automatizēšana un datu integrācija** samazina administratīvo slogu datu sniedzējiem

Avots: ESS common position on the future and strategic priorities of European statistics, 57th Meeting of the European Statistical System Committee, Tallin

Mākslīgais intelekts (MI) statistikā

- MI atvieglo datu analīzi un **padara statistikas procesus efektīvākus**
- MI devis iespēju labāk **apstrādāt lielus datu apjomus**
- MI izmantošana prasa **stiprināt datu konfidencialitātes un kvalitātes standartus**, lai nodrošinātu uzticamus rezultātus

Stratēģiskie ESS mērķi

Palikt uzticamiem un efektīviem, reaģējot uz datu vajadzībām Eiropas iedzīvotāju labā, tostarp nodrošinot jaunus datu pakalpojumus un uzņemoties jaunas lomas datu ekosistēmā

Izmantot jaunus datu avotus un digitālās tehnoloģijas, tostarp MI, lai uzlabotu statistikas produktus un samazinātu administratīvo slogu respondentiem

Veicināt starptautisko statistikas standartu izstrādi, palielināt atbalstu ES paplašināšanās valstīm un būt uzticamam starptautiskam partnerim

Avots: ESS common position on the future and strategic priorities of European statistics, 57th Meeting of the European Statistical System Committee

Centrālā statistikas
pārvalde

@csp_latvija

csplatvija

www.csp.gov.lv

<https://stat.gov.lv/lv>

ieva.zemeskalna@csp.gov.lv

international@csp.gov.lv